

หมอครอบครัว-มีหมอประจําญาติ สำหรับครอบครัว

กระทรวงสาธารณสุขกำลังขับเคลื่อนเรื่องหมอครอบครัว ซึ่งเป็นเรื่องที่ดีอย่างยิ่ง เวลาไปหาหมอที่โรงพยาบาล หมอก็ยุ่ง ได้เจอหมอแพ็บเดียว หมอก็ไม่รู้จักเรา ไปแต่ละครั้งหมอก็เปลี่ยนหน้าไปเรื่อย ไม่คุ้นเคยกับเรื่องของเรา ไม่มีการดูแลอย่างต่อเนื่อง

หมอที่โรงพยาบาลใหญ่ แต่ละคนก็มักเป็นผู้เชี่ยวชาญแต่ละเรื่อง เช่น หมอเชี่ยวชาญโรคหัวใจ โรคสมอง โรคไต โรคปอด...

การมีผู้เชี่ยวชาญก็เป็นเรื่องที่ดี แต่ถ้าเป็นผู้เชี่ยวชาญกันแต่ละเรื่อง ๆ ไปเสียทั้งหมดก็มีข้อเสีย เช่น นานมาแล้ว คุณประยูร จรรยาวัชร์ นักการทูตรางวัลแมกไซไซ ท่านขับรถอยู่แล้วมีอาการแน่นหน้าอก จึงขับรถเข้าไปจอดที่โรงพยาบาล แล้ว “คลาน” (ตามคำของท่าน) ไปหาเพื่อนที่เป็นอาจารย์ทางวิสัญญี อาจารย์ทางวิสัญญีเพื่อนของท่านก็ส่งท่านไปหาหมอหูคอจมูก เพราะเห็นมีอาการแน่นในคอ... กว่าจจะรู้ว่าที่จริงคุณประยูรเป็นโรคหัวใจ คุณประยูรเกือบสิ้นใจแล้ว

ประเด็นก็คือว่า เมื่อคนไข้ไม่สบาย บ่อย ๆ ครั้งไม่รู้ว่าเป็นโรคระบบใด ถ้าไปโรงพยาบาลที่มีแต่หมอเชี่ยวชาญเป็น “ช่อง ๆ” ถ้าเข้าช่องผิดก็เป็นอันตราย

“หมอครอบครัว” คือหมอที่ดูแลสนิทสนมกับครอบครัวประจําญาติ รู้จักภูมิหลังของครอบครัว ดูแลต่อเนื่อง มีความรู้ทั่วไป การเจ็บป่วยไม่สบายโดยทั่วไป ๘๐-๙๐ เปอร์เซ็นต์ ไม่ต้องดูแลโดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะโรค แพทย์ทั่วไปหรือหมอครอบครัวดูแลได้และดีกว่าหลายอย่างไม่จำเป็นต้องไปโรงพยาบาล ถ้าจำเป็นต้องไปหมอครอบครัวก็แนะนำหรือติดต่อให้

ตามหลักการ ควรมีหมอครอบครัว ๘๐ : แพทย์เชี่ยวชาญ ๒๐

แต่สังคมถูกทำให้เข้าใจผิด นิยมแพทย์ผู้เชี่ยวชาญไปเสียทั้งหมด อัตรา ๘๐ : ๒๐ จึงกลับตาลปัตร

คำว่า “หมอ” ในชนบทไม่ได้หมายถึงเฉพาะแพทย์ ผดุงครรภ์ พนักงานอนามัย พยาบาล ชาวบ้านเขาก็เรียกว่า “หมอ” เราเรียกรวม ๆ กันว่า “หมออนามัย”

คุณหมอนิธิศน์ รายยวา ผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข เคยทดลองทำโครงการนักสุขภาพครอบครัว (นสค.) โดยแต่ละคนดูแลประชาชน ๑,๒๕๐ คนอย่างใกล้ชิดประจําญาติ อันเป็นที่มาของคำพูดที่ว่า “จาก ๓๐ บาทรักษาทุกโรค สู่บริการใกล้บ้านใกล้ใจ คนไทยทุกคนมีหมอประจำครอบครัว”

ถ้าช่วยกันทำความเข้าใจ มีความเป็นไปได้ว่าต่อไปคนไทยทุกคนมีหมอประจำครอบครัว ทุกครอบครัวมีหมอประจําญาติคอยดูแล

ประเวศ วะสี

ขอบคุณ ผู้เขียนทุกท่านที่ช่วยเขียนเป็นวิทยาทาน

- บทความที่ตีพิมพ์ในนิตยสารหมอชาวบ้าน ยินดีที่จะให้นำไปเผยแพร่เป็นวิทยาทานสู่ประชาชน แต่ต้องอ้างอิงแหล่งที่มาชื่อผู้เขียน (ซึ่งเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์) ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ทางการค้า
- ข้อความโฆษณาใด ๆ ที่ตีพิมพ์ในนิตยสารหมอชาวบ้านเป็นไปตามเงื่อนไขทางธุรกิจการค้า คณะบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป